

Sagen ikke været saa stærkt i Forgrunden, som den burde være. Det er af overordentlig stor Betydning, at vi faar Produktionen forøget, men det er naturligvis af lige saa stor Betydning, at Produktionen bliver lønnende. Nu ved jeg meget vel, at der sættes Nødarbejder i Gang, og jeg skal ingenlunde underkende disse Bestræbelser, de foretages sikkert i den allerbedste Hensigt, idet de tager Sigte paa at give Folk Arbejde i Stedet for Understøttelse. Men jeg vil dog sige, at for saa vidt disse Arbejder er af uproduktiv Art, kan hverken Staten eller Kommunerne ret længe blive ved at lade dem udføre, og derfor maa vi nødvendigvis ind paa, at det Arbejde, der udføres, skal være produktivt og lønnende.

Saa kan man spørge: Hvordan skal man bære sig ad med det? Dèr vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at i de opadgaaende Tider kan det vel lade sig gøre at udbetale store Udbytter, og det kan maaske ogsaa lade sig gøre at sætte Arbejdstiden ned og Arbejdslønnen op. Men hvis man mener i nedadgaaende Tider at kunne fastholde det, man er kommet til gennem de opadgaaende Tider, saa er man ikke logisk i sin Tankegang, for det er fuldkommen umuligt. Det kan ikke lade sig gøre at forøge Produktionen eller faa den lønnende, hvis man fastholder det samme Princip i nedadgaaende Tider som i opadgaaende, og det er min bestemte Opfattelse, at den første Betingelse for at faa Arbejdsløsheden afhjulpet er, at man klart og tydeligt indrømmer dette Princip og saa indretter sig derefter.

Der er altsaa i Virkeligheden Arbejde nok, det kommer kun an paa at faa Arbejderne og Arbejdet til at finde hinanden, og det er da bl. a. ogsaa dette, det foreliggende Lovforslag tager Sigte paa. Idet man vel ved, at der trænges til Grundforbedring mange Steder i Landet, har man netop ønsket at sætte særlig Kraft ind paa dette nu for derigennem at bidrage til at afhjælpe Arbejdsløsheden, og det er mig en Glæde at kunne meddele det høje Ting, at der allerede er ret god Gang i disse Arbejder rundt omkring over det ganske Land. Og jeg kan ikke lade være med i denne Forbindelse at udtale, at det ser ud til, at Landbruget og Landbrugets Arbejdere har lettere ved at finde hinanden, end Industrien og dens Arbejdere har det. Det ligger maaske noget i, at Forholdene er mindre udviklede, men det ligger maaske ogsaa noget i, at Landbruget og Landbrugets

Arbejdere i højere Grad har bevaret deres Frihed, og at de som Følge deraf netop har større Bevægelsesfrihed, end de andre Grene af vort Samfund har. Jeg tror i alt Fald, at det spiller en ikke ringe Rolle.

Der blev den 31. August i Aar, som man vil se af Bemærkningerne til Lovforslaget, afholdt et Møde i Indenrigsministeriet, hvori deltog Repræsentanter for Landbruget, Sogneraadforeningerne og Hedeselskabet, og hvor Forhandlingerne udelukkende drejede sig om det Spørgsmaal, om det ikke var muligt at faa Arbejder i Gang. Der blev paa Mødet nedsat et Udvalg, bestaaende af Repræsentanter for Sogneraadforeningerne, Landboforeningerne og Husmandsforeningerne, som skulde søge at føre disse Bestræbelser ud i Livet. Man fandt det naturligt at rette Henvendelse til Sogneraadene rundt om i Landet, fordi man mente, at man kom de enkelte Landmænd, som kunde tænkes at ville gennemføre den Slags Arbejder, nærmest ind paa Livet netop igennem Sogneraadforeningerne og Sogneraadene, for øvrigt naturligvis under Bistand fra Landbrugets Sammenslutninger. Der blev altsaa rettet Henvendelse til Sogneraadene om at sørge for, at der blev sat Arbejde i Gang i videst mulig Udstrækning. Der blev dernæst — og det skete alt meget hurtigt, det skal siges, synes jeg, til Udvalgets Ros, at det arbejdede overordentlig hurtigt med den hele Sag — nedsat Udvalg rundt omkring i Landet i hvert Amt, bestaaende af en Repræsentant for Sogneraadene, en Repræsentant for Landboforeningerne, en Repræsentant for Husmandsforeningerne og en Repræsentant for Landarbejderforbundet samt en Mand fra Hedeselskabet. Det blev nu disse Amdsudvalgs Opgave i Forbindelse med Sogneraadene og Landbrugets Sammenslutninger og Landarbejderforbundet at faa Arbejderne fremmet i størst muligt Omfang. Man holdt derefter en Række Møder. Det var Tanken, at der skulde holdes mindst eet Møde i hvert Amt Landet over, og der er afholdt ikke alene eet, men i adskillige Amter mange Møder. Jeg kan meddele, at der ved disse har hersket en udmærket god Stemning fra alle Sider. Der har været udmærket Enighed om, at man burde bestræbe sig for at faa saadanne Arbejder i Gang i størst muligt Omfang. Det forekommer mig, at det er saare glædeligt, og at det tyder paa, at der virkelig ogsaa kan komme noget i Gang paa dette Omraade.